

Voorstel voor	Commissie Waterkwaliteit	
Vergaderdatum	17 juni 2020	
Onderwerp	Notitie richtlijnen grote lozers	
Agendapunt	6	
Kenmerk	B2020/3380	
Portefeuillehouder	D.E.J. Liefers	
Opsteller/indiener	B. Rozendaal b.rozendaal@vechtstromen.nl 06-28515326	D. Kuiper R. van Beek
Vertrouwelijkheid	Nee	

Routing	Besluit
Advies commissie 17 juni 2020	
Besluit algemeen bestuur 1 juli 2020	

I. Voorstel

Samengevat wordt voorgesteld:

- in te stemmen met de vier afwegingscriteria voor acceptatie of afwijzing van nieuw bedrijfsafvalwater van grote lozers op rwzi 's, namelijk:
 - acceptatie mag niet leiden tot een verslechtering van de waterkwaliteit van het ontvangende oppervlaktewater (zeker bij KRW waterlichamen) of tot overschrijding van de huidige of toekomstige vergunningseisen;
 - acceptatie mag niet leiden tot kostenverschuiving, tariefstijging of een verslechtering van de schuldlast;
 - acceptatie mag niet leiden tot grote juridische en/of financiële risico's voor het waterschap;
 - acceptatie draagt bij aan de strategische doelen op gebied van energie, grondstoffen of samenwerking.
- in te stemmen met de notitie 'Richtlijn grote lozers'.
- in te stemmen met een evaluatie van deze richtlijn na één jaar.

II. Inleiding / kader

De afgelopen jaren wordt het waterschap regelmatig benaderd door (potentieel) grote lozers van bedrijfsafvalwater. Daarbij is het verzoek of het waterschap nieuw of extra bedrijfsafvalwater kan ontvangen en zuiveren op een rwzi. Dit zijn soms nieuwe bedrijven, maar soms ook bestaande bedrijven die hun productiecapaciteit fors willen gaan uitbreiden. Ook zijn er grote lozers die zelf willen gaan (voor)zuiveren met een eigen zuiveringsinstallatie. Deze bedrijven zijn relevant voor het waterschap.

Op dit moment brengen de dertig grootste bedrijfsmatige lozers in ons gebied circa 14% bijeen van de totale zuiveringsheffing. Veranderingen in deze situatie werken door in de doelmatige werking van onze assets, en hebben daarmee invloed op de hoogte van de heffing. Er komen verschillende situaties voor. Soms is het bedrijfsafvalwater een welkome aanvulling op een rwzi die ruimte heeft in de bedrijfsvoering, soms is er sprake van een risico als de belasting de bedrijfsvoering eerder belemmert.

Op dit moment ontbreekt het aan een generiek afwegingskader, waardoor afwegingen binnen het waterschap steeds situationeel en vaak slechts alleen op basis van de milieutechnische of doelmatige werking van de assets (rwzi's) worden genomen. Met de nieuwe richtlijn wordt een breder en meer integraal afwegingskader ingevoerd.

III. Beoogd effect

Doel is het krijgen van een duidelijk afwegingskader voor de acceptatie van nieuw bedrijfsafvalwater van grote lozers. Dit geeft een duidelijkheid voor grote bedrijven en de betrokken gemeenten. Het waterschap beoordeelt met het afwegingskader ingeval van een aanvraag van een grote lozer, of de acceptatie van het bedrijfsafvalwater mogelijk is en onder welke voorwaarden. De doelstellingen vanuit de KRW zijn daarbij een belangrijk onderdeel van het toetsingskader.

Wij streven om vroegtijdig aan te haken op ruimtelijke ontwikkelingen wanneer er sprake is van grote hoeveelheden bedrijfsafvalwater.

Overeenkomstig de doelstellingen vanuit de Omgevingswet moet het proactief meedenken over oplossingen de norm worden, in plaats van het anticiperen op gemeentelijke vergunningaanvragen. Daarbij is de goede uitvoering van de primaire zuiveringstaak altijd leidend bij de afweging.

Het primaire doel is het waterschap in een vroegtijdig stadium in positie te brengen bij bedoelde bedrijven en betrokken gemeenten, zodat er gezamenlijk gezocht kan worden naar de maatschappelijk beste oplossing. De mogelijkheden voor modulair bouwen op locatie, worden daarbij meegenomen in de afweging. Voor bestaande grote lozers wordt de richtlijn vooralsnog niet ingezet. Bestaande rechten worden gerespecteerd.

IV. Argumenten

1.1 Het besluit geeft een kader voor de acceptatie van nieuw bedrijfsafvalwater.

Een vastgesteld afwegingskader geeft duidelijkheid aan gemeenten en bedrijven over hoe wij omgaan met nieuw bedrijfsafvalwater van grote lozers.

1.2 Het afwegingskader gaat uit van de KRW-doelen.

Stand-still op zich is geen ambitie, het KRW-beleidskader heeft als doel een continue verbetering van de waterkwaliteit. Deze doelen zijn een belangrijk onderdeel van het nieuwe afwegingskader. Waar dat door een nieuwe lozing niet mogelijk is, wordt minimaal uitgegaan van het stand-still beginsel overeenkomstig de KRW.

1.3 De eisen van het activiteitenbesluit zijn streng en vragen om voortdurende aandacht op het ontvangende afvalwater.

Voor de lozing van ons effluent zijn kwaliteitseisen opgenomen. Deze eisen zijn de laatste jaren op onderdelen aangescherpt in het kader van het activiteitenbesluit. Daarnaast verwachten we dat er vanuit de normering er op termijn meer maatregelen nodig zijn om tot een hoger verwijderingsrendement van nutriënten of microverontreiniging te komen. Een beoordeling op de gevolgen van de acceptatie van nieuw bedrijfsafvalwater van grote lozers is daarom belangrijk om ook in de toekomst aan de normen te kunnen voldoen.

1.4 Wij zijn primair verantwoordelijk voor het zuiveren van communaal afvalwater.

Wij hebben geen exclusieve wettelijke taak voor het zuiveren van bedrijfsafvalwater. Op basis van de Waterwet en de Wet milieubeheer zijn waterschappen wel verantwoordelijk voor de zuivering van stedelijk afvalwater.

Stedelijk afvalwater is daarbij gedefinieerd als, *huishoudelijk afvalwater, of een mengsel van huishoudelijk afvalwater met bedrijfsafvalwater, afvloeiend hemelwater, grondwater, of ander afvalwater dat vrijkomt in een woonkern* (waterwet en Wm).

Voor bedrijfsafvalwater geldt een voorkeursvolgorde volgens de Wm die eerst uitgaat van zuiveren bij de bron en het gezuiverde water weer op locatie terugbrengen in het proces of in het milieu.

1.5 *Wij hebben een opgave m.b.t. doelmatigheid*

Er is een algehele opgave tot de doelmatige zuivering van afvalwater. Dus acceptatie van bedrijfsafvalwater is geoorloofd, maar mag niet leiden tot onevenredige kostenverhoging voor de gebonden lozers door bijvoorbeeld extra investering- en exploitatiekosten voor het waterschap.

1.6 *Samenwerking met bedrijven moet meerwaarde hebben voor beide partners*

Vechtstromen wil graag innoveren en samenwerken met partners onder voorwaarde er maatschappelijke meerwaarde ontstaat. Voor Vechtstromen is het belangrijk dat de samenwerking past binnen de bestaande (beheer)organisatie en een positieve uitstraling heeft op het beeld van het waterschap.

V. Risico's en kanttekeningen

1.1 *Bedrijven kunnen meer zelf gaan zuiveren.*

Een nieuw afwegingskader kan in individuele gevallen betekenen dat bedrijven hun situatie opnieuw gaan beoordelen en wellicht op termijn zelf gaan zuiveren. Die mogelijkheid hebben de bedrijven nu ook al, omdat er in de wetgeving geen sprake is van een verplichting tot het aanbieden bij een gemeente/waterschap. Ook nu haken bedrijven soms af vanwege economische motieven. Overigens kan afhaken ook een positief effect hebben op de doelmatige werking van een overbelaste rwzi.

1.2 *Imago en beeldvorming kunnen veranderen*

Een duidelijker en scherper afgebakend afwegingskader voor grote bedrijfsmatige lozers, kan door de gemeenten als beperkend worden ervaren voor de gewenste ruimtelijke ontwikkelingen. Wel is het afwegingskader gelijk voor het gehele waterschapgebied. Nu worden wij soms nog in de laatste fase van het planproces aangesproken op onze maatschappelijke verantwoordelijkheid. Met de richtlijn willen we meer aan de voorkant van het proces komen als het gaat het vestigen van grote nieuwe bedrijven of het fors uitbreiden bij grote bestaande bedrijven.

1.3 *Onze positie verandert met de invoering van de Omgevingswet*

Onder de huidige wetgeving kunnen we een bindend advies geven bij de vergunningverlening. Straks onder de nieuwe Omgevingswet is er alleen nog sprake van een niet-bindend 'gewoon' advies aan het bevoegd gezag. Dat maakt de urgentie om met een duidelijke richtlijn vooraan in het proces te komen alleen maar groter, omdat we achteraan in het proces minder bepalend kunnen zijn.

VI. Financiën

Voor de implementatie van de richtlijn is geen aanvullende financiering noodzakelijk.

De implementatie ervan kan naar verwachting binnen de huidige bezetting worden uitgevoerd. De personele inspanningen zullen iets verschuiven van de eindfase (vergunning) naar de voorfase (verkenning).

De nieuwe richtlijn zal naar verwachting geen effect hebben op de hoogte van de zuiveringsheffing of op de schuldenlast. Er wordt geen directe toename verwacht van bedrijven die afhaken op basis van deze richtlijn en voor bedrijven die willen aanhaken geldt er een toets op financiële effecten.

VII. Communicatie

Het besluit wordt gecommuniceerd met de gemeenten. De gemeenten zien we ook als een intermediair naar de grote bedrijven. De bestaande overlegstructuren worden daar zoveel mogelijk voor gebruikt, zoals de samenwerkingsverbanden de Noordelijke Vechtstromen en het Twents waternet.

Kernboodschap

Vechtstromen zuivert het stedelijk afvalwater. Dit bestaat voornamelijk uit huishoudelijk afvalwater en deels uit bedrijfsafvalwater. Voor huishoudelijk afvalwater heeft het waterschap een wettelijke ontvangstplicht, voor bedrijfsafvalwater niet. Als de zuivering voldoende ruimte biedt kan ook het bedrijfsafvalwater van grote bedrijven worden gezuiverd. De laatste jaren krijgt het waterschap verzoeken om meer bedrijfsafvalwater van grote bedrijven te zuiveren. De betreffende zuivering heeft echter niet altijd voldoende ruimte in het zuiveringsproces en wij kunnen voorwaarden stellen aan de ontvangst van bedrijfsafvalwater. Elke situatie is daarbij anders, soms is bedrijfsafvalwater een welkome toevoeging en soms is de belasting een risico voor de bedrijfsvoering van een rwzi. Om in al die situaties toch tot een eenduidige afweging te kunnen maken heeft het bestuur een richtlijn vastgesteld die help bij beoordeling van de acceptatie van nieuw bedrijfsafvalwater van grote lozers.

VIII. Uitvoering

Na vaststelling van de richtlijn, zal het gecommuniceerd worden binnen de leden van Twents waternet en het samenwerkingsverband de Noordelijke Vechtstromen. De huidige grote bedrijfsmatige lozers worden proactief benaderd voor een gesprek op bestuurlijk niveau. De richtlijn zal na een jaar geëvalueerd worden.

IX. Bijlage(n)

1. AB-besluit.
2. Notitie 'Richtlijn grote lozers'.

Besluit instemmen met Notitie richtlijnen grote lozers

Kenmerk: B2020/@@

Het algemeen bestuur van het waterschap Vechtstromen;

gezien het advies d.d. 25 mei 2020;

gelet op de artikelen 56 en 77 van de Waterschapswet;

BESLUIT

1. in te stemmen met de vier afwegingscriteria voor de acceptatie of de afwijzing van nieuw bedrijfsafvalwater van grote lozers op rwzi 's, namelijk:
 - Acceptatie mag niet leiden tot een verslechtering van de waterkwaliteit van het ontvangende oppervlaktewater (zeker bij KRW waterlichamen) of tot overschrijding van de huidige of toekomstige vergunningseisen;
 - acceptatie mag niet leiden tot kostenverschuiving, tariefstijging of een verslechtering van de schuldlast;
 - acceptatie mag niet leiden tot grote juridische en/of financiële risico's voor het waterschap;
 - acceptatie draagt bij aan de strategische doelen op gebied van energie, grondstoffen of samenwerking.
2. in te stemmen met de notitie 'Richtlijn grote lozers'.
3. in te stemmen met een evaluatie van deze richtlijn na één jaar.

Aldus vastgesteld in de vergadering d.d. 1 juli 2020.

Het algemeen bestuur,

dr. S.M.M. Kuks, watergraaf

drs. R.I. Andringa, secretaris